

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
В Л А Д А
05 Број: 011-9230/2022
18. новембар 2022. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 18.11.2022

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
03	011-25	12/22	

НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ

БЕОГРАД

Влада, на основу члана 123. тачка 4. Устава Републике Србије и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 - пречишћен текст), подноси Народној скупштини Предлог закона о изменама и допуни Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама, с предлогом да се узме у претрес.

За представника Владе у Народној скупштини одређен је Сениша Мали, потпредседник Владе и министар финансија, а за поверенике Ана Триповић, државни секретар у Министарству финансија, Огњен Поповић, помоћник министра финансија и Бранка Ђорђевић, виши саветник у Министарству финансија.

ПРВИ ПОТПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ

4100122.144/19

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА
О ИЗМЕНАМА И ДОПУНИ ЗАКОНА О РОКОВИМА ИЗМИРЕЊА НОВЧАНИХ
ОБАВЕЗА У КОМЕРЦИЈАЛНИМ ТРАНСАКЦИЈАМА

Члан 1.

У Закону о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19, 44/21 – др. закон, 44/21, 129/21 – др. закон и 130/21), у члану 1. став 2. брише се.

Досадашњи став 3. који постаје став 2. мења се и гласи:

„Овим законом уређује се евидентирање електронских фактура и других захтева за исплату у електронском облику у централном регистру фактура, издатих од стране поверилаца у комерцијалним трансакцијама између јавног сектора и привредних субјеката, односно између субјеката јавног сектора, у којима су субјекти јавног сектора дужници, на основу података добијених из система електронских фактура.”.

Досадашњи став 4. постаје став 3.

Члан 2.

У члану 2. тачка ба) мења се и гласи:

„ба) електронска фактура има значење утврђено у закону којим се уређује електронско фактурисање;”.

Тачка 10) мења се и гласи:

„10) систем електронских фактура има значење утврђено у закону којим се уређује електронско фактурисање;”.

У тачки 11) после речи: „евидентирају се”, додаје се реч: „искључиво”.

Члан 3.

У члану 3. став 3. тачка 4) реч: „регистровања”, замењује се речју: „издавања”, а речи: „у систему”, замењују се речима: „преко система”.

Члан 4.

У члану 4а речи: „регистровања фактура, односно других захтева за исплату”, замењују се речима: „евидентирања електронских фактура у централном регистру фактура”.

Члан 5.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана 97. тач. 6. и 15. Устава Републике Србије, којим је, између осталог, прописано да Република Србија уређује и обезбеђује јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката, систем обављања појединих привредних и других делатности, монетарни, банкарски и девизни систем, финансирање остваривања права и дужности Републике Србије утврђених Уставом и законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Важећим Законом о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19, 44/21 – др. закон, 44/21, 129/21 – др. закон и 130/21 – у даљем тексту: Закон) уређује се, између осталог, евидентирање електронских фактура и других захтева за исплату у електронском облику у централном регистру фактура, издатих од стране поверилаца у комерцијалним трансакцијама између јавног сектора и привредних субјеката, односно између субјеката јавног сектора, у којима су субјекти јавног сектора дужници. При том, у члану 2. Закона прописана су значења која имају поједини изрази употребљени у овом закону, а који су у вези са претходно наведеним предметом уређивања.

Законом о електронском фактурисању („Службени гласник РС”, бр. 44/21 и 129/21) уређују се издавање, слање, пријем, обрада, чување, садржина и елементи електронских фактура, у трансакцијама између субјеката јавног сектора, између субјеката приватног сектора, односно између субјекта јавног и субјекта приватног сектора и друга питања која су од значаја за електронско фактурисање. У члану 2. тог закона дата су значења појединих појмова, употребљених у истом закону.

Имајући у виду да су у Закону и у Закону о електронском фактурисању дата различита значења истих појмова, потребно је, у циљу усаглашавања са Законом о електронском фактурисању, извршити измене Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама, на начин предложен у тексту Нацрта закона. Поред тога, а полазећи од предмета уређивања Законом о електронском фактурисању, извршено је и термилошко усклађивање два закона, у смислу усклађивања термина и израза из Закона са терминима и изразима из Закона о електронском фактурисању. Усвајањем предложених измена и допуне Закона отклониће се непотребна различита тумачења и евентуалне нејасноће у примени Закона у пракси, а наведено је једино могуће учинити у форми измена Закона, због чега је доношење Закона о изменама и допуни Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама начин за постизање наведених решења и поменутих циљева.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА У ЗАКОНУ

Чланом 1. Предлога закона брише се став 2. члана 1. Закона, а досадашњи став 3, који постаје став 2, мења се и истим се, сходно измени, уређује евидентирање електронских фактура и других захтева за исплату у електронском облику у централном регистру фактура, издатих од стране поверилаца у комерцијалним трансакцијама између јавног сектора и привредних субјеката, односно између субјеката јавног сектора, у којима су субјекти јавног сектора дужници, на основу података добијених из система електронских фактура, имајући у виду да се издавање, слање, пријем, обрада, чување,

садржина и елементи електронских фактура, у трансакцијама између субјеката јавног сектора, између субјеката приватног сектора, односно између субјекта јавног и субјекта приватног сектора и друга питања која су од значаја за електронско фактурисање уређују Законом о електронском фактурисању.

Чланом 2. Предлога закона извршено је усклађивање значења појмова електронске фактуре из члана 2. тачка б) Закона и система електронских фактура из тачке 10) истог члана Закона са значењима тих појмова у Закону о електронском фактурисању кроз упућујуће одредбе, а додатно је извршено и прецизирање допуном у тачки 11) истог члана Закона.

Чл 3. и 4. Предлога закона предложене измене у члану 3. став 3. тачка 4) и члану 4а Закона, представљају терминолошко усклађивање са Законом о електронском фактурисању.

Чланом 5. уређено је ступање на снагу овог закона.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

V. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ВАЖЕЋЕГ АКТА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Члан 1.

Овим законом уређују се рокови измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама између јавног сектора и привредних субјеката, између привредних субјеката, односно између субјеката јавног сектора, а у циљу спречавања неизмирења новчаних обавеза у року.

~~Овим законом уређује се и регистровање фактура и других захтева за исплату, издатих од стране поверилаца у комерцијалним трансакцијама између јавног сектора и привредних субјеката, односно између субјеката јавног сектора, у којима су субјекти јавног сектора дужници.~~

~~Овим законом уређује се и регистровање и достављање електронских фактура и других захтева за исплату у електронском облику, у систему електронских фактура, као и евидентирање тих фактура и других захтева за исплату у електронском облику у централном регистру фактура, издатих од стране поверилаца у комерцијалним трансакцијама између јавног сектора и привредних субјеката, односно између субјеката јавног сектора, у којима су субјекти јавног сектора дужници. ОВИМ ЗАКОНОМ УРЕЂУЈЕ СЕ ЕВИДЕНТИРАЊЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ФАКТУРА И ДРУГИХ ЗАХТЕВА ЗА ИСПЛАТУ У ЕЛЕКТРОНСКОМ ОБЛИКУ У ЦЕНТРАЛНОМ РЕГИСТРУ ФАКТУРА, ИЗДАТИХ ОД СТРАНЕ ПОВЕРИЛАЦА У КОМЕРЦИЈАЛНИМ ТРАНСАКЦИЈАМА ИЗМЕЂУ ЈАВНОГ СЕКТОРА И ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА, ОДНОСНО ИЗМЕЂУ СУБЈЕКТА ЈАВНОГ СЕКТОРА, У КОЈИМА СУ СУБЈЕКТИ ЈАВНОГ СЕКТОРА ДУЖНИЦИ, НА ОСНОВУ ПОДАТАКА ДОБИЈЕНИХ ИЗ СИСТЕМА ЕЛЕКТРОНСКИХ ФАКТУРА.~~

Одредбе овог закона не примењују се на привредне субјекте над којима је отворен поступак стечаја, у складу са законом којим се уређује стечај, а у комерцијалним трансакцијама у којима су ови привредни субјекти дужници.

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) комерцијалне трансакције су уговорене трансакције између субјеката јавног сектора и привредних субјеката, између привредних субјеката, односно између субјеката јавног сектора, које се односе на испоруку добара, односно пружање услуга уз накнаду, у које се убрајају и грађевински и инвестициони радови, као и комуналне услуге;*

2) јавни сектор је део националне економије који обухвата општи ниво државе, у смислу закона којим се уређује буџетски систем, као и јавна предузећа;

3) привредни субјект је привредно друштво и предузетник основан у складу са законом којим се уређују привредна друштва, као и задруга и регистровано пољопривредно газдинство и остала правна лица основана у складу са посебним законом;

4) новчана обавеза је износ уговорене накнаде за испоруку добара, односно пружање услуга наведен у уговору, фактури или другом одговарајућем захтеву за исплату, односно у електронској фактури или другом одговарајућем захтеву за исплату у електронском облику, укључујући директне трошкове набавке;

5) фактура, у смислу овог закона, је документ којим се обрачунава накнада за испоруку добара, односно пружање услуга у комерцијалним трансакцијама;

6) привремена или окончана ситуација је документ којим се обрачунава накнада за извршене грађевинске и инвестиционе радове и у смислу овог закона представља одговарајући захтев за исплату;

~~6а) електронска фактура, у смислу овог закона, је фактура, привремена и окончана ситуација, или други одговарајући захтев за исплату, састављена као електронски запис, која треба да садржи потпис или другу идентификациону ознаку одговорног лица, односно лица овлашћеног за издавање те фактуре, односно електронски потпис у складу са законом ЕЛЕКТРОНСКА ФАКТУРА ИМА ЗНАЧЕЊЕ УТВРЂЕНО У ЗАКОНУ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ;~~

7) неизмирена новчана обавеза у року је новчана обавеза јавног сектора, односно привредног субјекта која није исплаћена повериоцу у уговореном или законом предвиђеном року уколико уговором рок није предвиђен, односно уколико уговор није у писаној форми;

8) камата за неизмирену новчану обавезу у року подразумева камату на новчану обавезу која није исплаћена у уговореном или законом предвиђеном року у висини утврђеној законом којим се уређује затезна камата;

9) (престала да важи)

~~10) систем електронских фактура је систем (база података) који успоставља и води Министарство финансија, у којем се региструју електронске фактуре и преко којег се од стране поверилаца у комерцијалним трансакцијама између јавног сектора и привредних субјеката, односно између субјеката јавног сектора, у којима су субјекти јавног сектора дужници, достављају дужницима електронске фактуре СИСТЕМ ЕЛЕКТРОНСКИХ ФАКТУРА ИМА ЗНАЧЕЊЕ УТВРЂЕНО У ЗАКОНУ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ;~~

11) у централном регистру фактура који успоставља и води Министарство финансија – Управа за трезор, евидентирају се ИСКЉУЧИВО електронске фактуре издате од стране поверилаца у комерцијалним трансакцијама између јавног сектора и привредних субјеката, односно између субјеката јавног сектора, у којима су субјекти јавног сектора дужници, по успостављању техничко-технолошких услова, а обавезно од 1. маја 2022. године, на основу података добијених из система електронских фактура.

Члан 3.

Уговором између привредних субјеката не може се предвидети рок за измирење новчаних обавеза дужи од 60 дана.

Ако уговором између привредних субјеката из става 1. овог члана није уговорен рок за измирење новчаних обавеза или уколико не постоји писани уговор, или уколико је уговорен дужи рок од прописаног у ставу 1. овог члана, дужник је дужан да без претходне опомене измири новчану обавезу у року од најкасније 60 дана.

Рок за измирење новчаних обавеза из ст. 1, 2. и 5. овог члана почиње да тече првог наредног дана:

1) од дана када је дужник примио фактуру, односно други захтев за плаћање од повериоца који је испунио своју уговорену обавезу; или

2) од дана када је поверилац испунио своју обавезу, уколико није могуће утврдити дан пријема фактуре или другог одговарајућег захтева за исплату, или ако је дужник примио фактуру или други одговарајући захтев за исплату пре него што је поверилац испунио своју уговорену обавезу; или

3) од дана истека рока за преглед предмета обавезе, ако је уговором или законом предвиђен одређени рок за такав преглед, а дужник је примио фактуру или други одговарајући захтев за исплату пре истека тог рока, у складу са уговором; рок за преглед предмета обавеза не може бити дужи од 30 дана од дана пријема робе или извршене услуге, изузев ако је у изузетно оправданим случајевима уговорен дужи рок;

4) од дана регистрација ИЗДАВАЊА електронске фактуре у систему ПРЕКО СИСТЕМА електронских фактура, када се сматра да је дужник примио електронску фактуру, од стране повериоца који је испунио своју уговорену обавезу.

Ако је достава електронске фактуре извршена на дан у коме субјект јавног сектора не ради, електронска фактура се сматра достављеном првог наредног радног дана.

Изузетно од става 1. овог члана, уговором између привредних субјеката може се предвидети дужи рок од 60 дана уколико уговорене обавезе захтевају исплату у ратама за испоручену робу, односно пружене услуге, али тај рок не може да буде дужи од 90 дана.

Ако је уговором између привредних субјеката уговорен рок из става 4. овог члана, најмање 50% новчане обавезе мора бити исплаћено закључно са истеком половине тако уговореног рока, а остатак новчане обавезе до истека тог рока.

Изузетно од става 1. овог члана, уговором између привредних субјеката може се предвидети дужи рок од 60 дана, уз обавезу да дужник, односно прималац испоручених добара, односно пружених услуга, обезбеди плаћање у уговореном року предајом повериоцу банкарске гаранције која садржи клаузуле: "неопозива", "безусловна", "наплатива на први позив без приговора" или авалиране менице од стране банке као облик обезбеђења за наплату дуга.

Изузетно од ст. 1, 2. и 5. овог члана, уговором између регистрованог пољопривредног газдинства или земљорадничке задруге и другог привредног субјекта, када је дужник регистровано пољопривредно газдинство или земљорадничка задруга могу се уговорити дужи рокови у случајевима набавке репроматеријала за обављање основне делатности, и то за семенски и садни материјал, заштитна средства и ђубриво.

Члан 4а

Министар надлежан за послове финансија ближе уређује начин и поступак регистрација фактура, односно других захтева за исплату ЕВИДЕНТИРАЊА ЕЛЕКТРОНСКИХ ФАКТУРА У ЦЕНТРАЛНОМ РЕГИСТРУ ФАКТУРА, као и начин вођења и садржај централног регистра фактура.

ЧЛАН 5.

ОВАЈ ЗАКОН СТУПА НА СНАГУ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА
У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач - ВЛАДА
Обрађивач - МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

2. Назив прописа
ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНИ ЗАКОНА О РОКОВИМА ИЗМИРЕЊА
НОВЧАНИХ ОБАВЕЗА У КОМЕРЦИЈАЛНИМ ТРАНСАКЦИЈАМА
Draft Law on Amendments and Supplement to the Law on Late Payments in Commercial
Transactions

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између
Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са
друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08 - у даљем тексту: Споразум):
НЕ УСКЛАЂУЈЕ СЕ

- а) Одредба Споразума која се односе на нормативну садржину прописа,
- б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,
- в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,
- г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,
- д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:
НЕ УСКЛАЂУЈЕ СЕ

- а) Навођење одредаба примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
- б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
- в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима
- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,
- д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве

2001/42/EЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

НЕ ПОСТОЈЕ ПРОПИСИ СА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНО ОБЕЗБЕДИТИ УСКЛАЂЕНОСТ.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

ГОРЕ НАВЕДЕНИ ИЗВОРИ ПРАВА НИСУ ЗВАНИЧНО ПРЕВЕДЕНИ НА СРПСКИ ЈЕЗИК.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

НЕ.

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА НИЈЕ БИО ПРЕДМЕТ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЕВРОПСКОМ КОМИСИЈОМ.